

**UCHWAŁA NR XVII.138.2015
RADY GMINY DARŁOWO**

z dnia 29 grudnia 2015 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień dla Gminy
Darłowo na 2016 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1515, 1890), art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 r. poz. 1286, 1893, 1916), w związku z art. 10 ust 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012, poz. 124, z 2015 r. poz. 28, 875, 1893, 1916) oraz w związku z art. 6 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390),
Rada Gminy Darłowo uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień dla Gminy Darłowo na 2016 rok, zwany dalej Programem, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Zadania wynikające z Programu finansowane są ze środków przeznaczonych na ten cel w budżecie Gminy Darłowo na 2016 rok.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Darłowo.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Darłowo

Grzegorz Hejno

Załącznik
do uchwały Nr XVII.138.2015
Rady Gminy Darłowo
z dnia 29 grudnia 2015 r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ

**GMINY DARŁOWO
NA 2016 ROK**

Spis treści:

ROZDZIAŁ I Wprowadzenie

1.1. Dane ogólne.

ROZDZIAŁ II Cele Programu

2.1. Główne cele Programu.

2.2. Szczegółowe cele Programu.

ROZDZIAŁ III Szczegółowe zadania Programu i planowane do realizacji działania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

- 3.1. Zwiększenie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
- 3.2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
- 3.3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.
- 3.4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
- 3.5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

ROZDZIAŁ IV Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

ROZDZIAŁ V Zasady finansowania Programu.

ROZDZIAŁ VI Plan wydatków z odniesieniem do przyjętych zadań.

ROZDZIAŁ VII Realizatorzy Programu.

ROZDZIAŁ VIII Ewaluacja Programu.

ROZDZIAŁ I WPROWADZENIE

1.1. Dane ogólne

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy.

Ustawa ta wymienia szczegółowe zadania, których realizacja powinna być prowadzona zgodnie z art. 4¹ ust. 2 w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uchwalanego corocznie przez Radę Gminy.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień na 2016 rok jest kompleksowym planem, który obejmuje system zintegrowanych działań prowadzonych równolegle w obszarach:

- 1) ochrony zdrowia,
- 2) polityki społecznej,
- 3) edukacji i wychowania,
- 4) kultury i sportu,
- 5) rozwoju aktywności i samorządności obywatelskiej,
- 6) bezpieczeństwa publicznego.

W programie ujęto zadania własne gminy wynikające z zapisów:

- a) art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 r. poz. 1286, 1893, 1916),
- b) art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012, poz. 124, z 2015 r. poz. 28, 875, 1893, 1916),
- c) art. 6 ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390).

Ujęto w ramy różnorodne oddziaływania, wśród których na pierwsze miejsce wysuwa się zaangażowanie w formie spójnego systemu współpracy wszystkich zainteresowanych podmiotów, a w szczególności samorządu terytorialnego, szkół, ośrodka pomocy społecznej, Policji, sądów i organizacji pozarządowych.

Podejmowane przedsięwzięcia wymagają działań zintegrowanych, sprawnie skoordynowanych, co pozwoli na udzielanie właściwej pomocy oraz wyznaczanie właściwych kierunków do dalszej pracy.

Działania w ramach niniejszego Programu obejmowały będą:

- 1) realizację programów profilaktycznych,
- 2) system pomocy osobom uzależnionym, współuzależnionym oraz z grup ryzyka,
- 3) system przeciwdziałania przemocy w rodzinie skoordynowany z zadaniami ujętymi w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Darłowo na lata 2014 – 2020 oraz Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011 – 2016.

Dla uzyskania pozytywnych efektów, model działań profilaktycznych i pomocowych powinien być interdyscyplinarny oraz kompleksowy. Dlatego też podejmowane działania muszą być kierowane równolegle do dzieci i młodzieży, ze szczególnym zwróceniem uwagi na dzieci i młodzież zagrożoną i niedostosowaną do ich środowiska rodzinnego oraz do społeczności lokalnej.

Gminny Program wiąże ze sobą działania z zakresu:

- 1) działań profilaktycznych,
- 2) działań socjalizacyjnych i opiekuńczo – wychowawczych,
- 3) działań pomocowych: pomocy społecznej, psychospołecznej, terapeutycznej i prawnej.

ROZDZIAŁ II CELE PROGRAMU

2.1. Główne cele Programu

1. Promocja zdrowego stylu życia, w szczególności wśród dzieci i młodzieży.
2. Wspieranie wychowawczej roli szkoły i rodziny.

3. Zmniejszenie rozmiarów aktualnie istniejących problemów alkoholowych i innych zjawisk patologicznych, w tym przeciwdziałanie przemocy.
4. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych oraz innych zjawisk patologicznych.
5. Wspomaganie merytoryczne i finansowe instytucji, organizacji pozarządowych oraz osób fizycznych, którzy swoim działaniem przyczyniają się do przeciwdziałania patologiom i kształtowania postaw społecznych.

2.2. Szczegółowe cele Programu

1. Podnoszenie kwalifikacji osób pracujących w dziedzinie profilaktyki.
2. Wspieranie, organizowanie i finansowanie szeroko pojętej edukacji społecznej.
3. Tworzenie i doskonalenie szkolnych i środowiskowych programów profilaktycznych.
4. Wspieranie finansowe i organizacja imprez oraz przedsięwzięć profilaktycznych oraz organizowanie akcji feryjno – wakacyjnych.
5. Utworzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu, w tym sfinansowanie wyposażenia Punktu.
6. Praca Punktu Konsultacyjnego oraz Zespołu Interdyscyplinarnego na rzecz ofiar przemocy.
7. Kontrola rynku napojów alkoholowych w kontekście przestrzegania zakazu sprzedaży nieletnim.
8. Współpraca z organizacjami pozarządowymi.

ROZDZIAŁ III SZCZEGÓŁOWE ZADANIA PROGRAMU PLANOWANE DO REALIZACJI DZIAŁAŃ Z ZAKRESU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ

3.1. *Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych.*

1. Ułatwianie osobom uzależnionym od alkoholu i innych używek z terenu Gminy Darłowo udziału w programach terapeutycznych poprzez współdziałanie uczestnictwa w tych programach. Pomoc w uzyskaniu środków finansowych na przejazd do Ośrodka Uzależnień poprzez współpracę z GOPS w Darłowie.
2. Kierowanie na badania specjalistyczne pozwalające ustalić stopień uzależnienia od alkoholu. Opłacanie kosztów opinii biegłych (psychologa i psychiatry) orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i opłacanie kosztów sądowych – opłaty stałej dotyczącej osób uzależnionych z terenu Gminy Darłowo, wobec których Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych kieruje wnioski do Sądu Rejonowego w Koszalinie o zobowiązanie do poddania się leczeniu odwykowemu.
3. Prowadzenie rozmów motywacyjnych z osobami wnioskowanymi do leczenia odwykowego. Udzielanie informacji o możliwościach podjęcia terapii i leczenia.
4. Kierowanie wniosków do Sądu o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego.
5. Utworzenie i prowadzenie Punktu Konsultacyjno – Terapeutycznego dla osób z problemem alkoholowym oraz ich rodzin, w tym finansowanie profesjonalistów pełniących dyżury w Punkcie (terapeuta systemowy rodzin, trener uzależnień, psycholog), wyposażenie Punktu, zakup usług od podmiotów prawnych lub osób fizycznych, zakup niezbędnych materiałów edukacyjnych i papierniczych.

Do zadań Punktu Konsultacyjno – Terapeutycznego należy:

- a) prowadzenie terapii systemowej rodzin, gdzie występuje problem uzależnienia, współuzależnienia, przemocy, DDA,
- b) praca z osobami uzależnionymi w zakresie dostarczania umiejętności poprzez grupy samopomocowe i grupy AA,
- c) prowadzenie grup samopomocowych w formie stacjonarnej i wyjazdowej,
- d) udzielanie wsparcia dla osób współuzależnionych,
- e) finansowanie zabiegów i usług dla osób uzależnionych od alkoholu,
- f) prowadzenie rozmów motywujących do utrzymania abstynencji,
- g) udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym,
- h) doradztwo o sposobach i możliwościach podjęcia leczenia w placówkach leczenia odwykowego,
- i) zachęcanie osób pijących do zmiany szkodliwego wzorca picia,

- j) pomoc psychologiczna i poradnictwo dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu i narkotyków,
 - k) diagnozowanie społeczności i nawiązywanie pierwszego, pomocnego kontaktu psychologicznego,
 - l) informowanie o miejscach pomocy, przekazywanie ulotek informacyjno – edukacyjnych,
 - m) pomoc dla osób z innymi problemami społecznymi,
 - n) stała współpraca z poradniami uzależnień, ośrodkami Terapeutycznymi, stowarzyszeniami abstynencyjnymi oraz innymi instytucjami działającymi w tymże zakresie,
 - o) zakup materiałów informacyjno – edukacyjnych o problemie uzależnień oraz ich dystrybucja w Punkcie Konsultacyjnym,
6. Organizacja szkoleń, kursów i warsztatów służących podniesieniu kompetencji w zakresie zagadnień związanych z uzależnieniami oraz ich finansowanie dla członków GKRPA oraz innych grup społecznych pracujących na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin.

3.2. *Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.*

1. Pomoc psychospołeczna dla rodzin z problemem alkoholowym, problemem narkomanii poprzez wsparcie placówek oświatowych w formie zatrudnienia psychologa w szkołach w celu realizacji programów profilaktycznych (tworzenie planu pomocy dziecku, harmonogramu działań),
2. Współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – doskonalenie i upowszechnianie standardów interdyscyplinarnej pracy na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
3. Prowadzenie oraz finansowanie działań Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego do spraw przemocy w rodzinie (dyżury profesjonalistów: terapeuta systemowy rodzin, psycholog, zakup materiałów informacyjno – edukacyjnych, zakup usług, zakres zadań specjalistów jak w punkcie 3.1.5.).
4. Organizacja i udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach na temat przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Finansowanie kosztów organizacyjnych kampanii oraz zakup materiałów koniecznych do jej przeprowadzenia.
5. Zakup materiałów edukacyjnych o problematyce uzależnień.
6. Upowszechnianie wiedzy na temat procedury „Niebieskiej Karty” i „Niebieskiej Linii”.
7. Uruchomienie procedury „Niebieskiej Karty” w przypadku wystąpienia przemocy w rodzinie.

3.3. *Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym przeprowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.*

1. Dofinansowanie programów profilaktycznych w placówkach oświatowych w zakresie:
 - a) profilaktyki uniwersalnej (dofinansowanie programów opóźniających inicjację alkoholową i papierosową),
 - b) profilaktyki selektywnej (podejmowanie działań edukacyjnych, opiekuńczych i rozwojowych wobec dzieci pochodzących z rodzin z problemem alkoholowym),
 - c) dofinansowanie szkoleń dla nauczycieli, pedagogów w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi i młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych,
 - d) zakup niezbędnych materiałów i usług do realizacji programu (w tym finansowanie spektakli profilaktycznych, dofinansowanie festynów, pikników, wyjazdów w ramach alternatywnych form spędzania czasu wolnego, biletów wstępu dla dzieci itp.) zakup usług np. wynajem autokaru itp.)

- e) organizacja gminnego festiwalu teatrów profilaktycznych, finansowanie kosztów organizacyjnych oraz zakupu materiałów koniecznych do przeprowadzenia festiwalu.
2. Aktywne zagospodarowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży w połączeniu z realizacją programu profilaktycznego, jako alternatywy dla negatywnych zachowań poprzez:
 - a) organizację wypoczynku dla dzieci i młodzieży w ramach profilaktyki uniwersalnej.
 - b) dofinansowanie środowiskowych programów profilaktycznych, realizowanych przez świetlice wiejskie, instytucje i organizacje zajmujące się profilaktyką,
 - c) zakup niezbędnych materiałów i usług do realizacji programu (finansowanie zatrudnienia animatorów zajęć sportowych i kulturalnych, wykładowców prowadzących zajęcia, zakup art. żywnościowych, drobnych nagród),
 - d) organizacja imprez kulturalno – integracyjnych o charakterze profilaktycznym aktywizujących członków społeczności lokalnej.
3. Realizacja autorskiego programu profilaktycznego skierowanego do rodzin dotkniętych problemem alkoholowym, finansowanie wszystkich kosztów organizacyjnych, zakupu materiałów i usług niezbędnych do jego wykonania (w tym stworzenie grupy wsparcia dla osób współuzależnionych).
4. Organizacja profilaktycznych kampanii edukacyjnych, konferencji i debat dotyczących promocji zdrowia, przeciwdziałania uzależnieniom (w tym finansowanie kosztów organizacyjnych)
5. Przeprowadzenie diagnozy z zakresu skali zjawiska profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień na terenie gminy Darłowo.

3.4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

1. Wspieranie i udzielanie pomocy merytorycznej i finansowej instytucjom, organizacjom pozarządowym w realizacji zadań i programów dotyczących profilaktyki, rozwiązywania problemów uzależnień oraz zapobiegania przemocy domowej.
2. Współpraca z grupami wsparcia AA.

3.5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

1. Prowadzenie działań kontrolnych punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
2. Naruszanie zakazu reklamy i promocji alkoholowych,
3. Naruszanie zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nieletnim oraz na kredyt lub pod zastaw.

ROZDZIAŁ IV ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W DARŁOWIE ORAZ FINANSOWANIE DZIAŁALNOŚCI KOMISJI

Członkom Komisji przysługuje wynagrodzenie według poniższych zasad:

- 1) za udział w posiedzeniu Komisji 130 zł brutto,
- 2) za czynności kontrolne – 30 zł brutto za jeden punkt sprzedaży,
- 3) za prowadzenie dokumentacji Komisji – 400 zł brutto,
- 4) za kierowanie pracami Komisji – 176 zł brutto,
- 5) za pełnienie obowiązków przewodniczącego Komisji w przypadku jego nieobecności – 176 zł brutto,
- 6) wynagrodzenie za udział w Komisji i kierowanie pracą Komisji wypłacane jest na podstawie listy obecności potwierdzającej udział w posiedzeniu, podpisanej przez Pełnomocnika ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 7) wynagrodzenia za czynności kontrolne wypłacane jest na podstawie listy obecności członków biorących udział w czynnościach kontrolnych podpisanej przez Pełnomocnika ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

ROZDZIAŁ V ZASADY FINANSOWANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI

1. Finansowanie Gminnego Programu Profilaktyki odbywa się w ramach zadań własnych Gminy oraz z dodatkowych opłat pobieranych za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
2. W 2016 roku planuje się przychody z tego tytułu na kwotę 255.000 zł z czego 5.500 zł planuje się na realizację zadań związanych z zapobieganiem narkomanii.
3. Środki nie wykorzystane zostaną przeniesione do budżetu na 2017 rok jako środki na kontynuację zadań rozpoczętych w 2016 roku.
4. Plan wydatków w odniesieniu do przyjętych działań

Lp.	Nazwa zadania	Wysokość środków przeznaczonych na realizację zadania
1.	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych	43.000,00
2.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie	59,500,00
3.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych	95.500,00
4.	Wspomaganie stowarzyszeń, organizacji i instytucji	20.000,00
5.	Wynagrodzenie Komisji	37.000,00

ROZDZIAŁ VI REALIZATORZY PROGRAMU

1. Pełnomocnik ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Darłowo,
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Darłowie,
3. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Darłowie,
4. Komisariat Policji w Darłowie,
5. Straż Gminna,
6. Dyrektorzy szkół wraz z pedagogami i psychologami w gminie Darłowo,
7. Świetlice wiejskie,
8. Sołtysi i Radni,
9. Punkt Konsultacyjno – Terapeutyczny,
10. Punkty Terapii Uzależnienia od Alkoholizmu i Współuzależnienia w Darłowie,
11. Organizacje pozarządowe.

ROZDZIAŁ VII MONITORING I OCENA REALIZACJI PROGRAMU

1. Monitoring i kontrola efektywności prowadzona będzie między innymi poprzez sporządzenie rocznego sprawozdania z działalności samorządu gminnego w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA G1 oraz sprawozdania z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.
2. Dodatkowo do celów monitoringu posłużą sprawozdania organizacji pozarządowych z realizacji zadań publicznych w zakresie profilaktyki Gminy Darłowo.
3. Wójt Gminy Darłowo składa Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji Programu w terminie do 31 marca 2017 r.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY DARŁOWO

Grzegorz Hejno